

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

U ante R

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97861](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97861)

plung lob. cap. 50. dicitur qd ppheta dicitur in die deprecans
a mundis, memore meo dicitur in die deprecans
p. 10. dicitur in die deprecans

V

ante

R

Vomica. pe. cor. a vomerido qd pus inde manet: vel qd hnt id
sanie reiciat: na est tumor excrecens: siue grossities illa que
nasatur in aliq pte corporis sanie frequenter emittens. Se
renus. Sunt odio quos dira vomit na tumores nomica qlis
erit vel ide pria qda. hinc Plau. no infestiuiter vomica ap
pellat crumenā nūmis referta atq; tumētē cū ait in pfa. quid
hoc in collo. tibi tumēt. rīdet vomica est: sumit r p recepta
culo ex eadē filitudine: vñ apud Ply. lapis legitur venis cu
ius vomica liquozis eterat a gentū viuiū appellat Nonius.
Lana r vetustate obēsa vom. r nominantur.

Vopiscus dicit qd ex duobus coceptis vno ab ortu excluso ad
partum legitimi ducitur. Qd nomine dicitur est historicus
quidam qui de imperatoris scriptis.

Voro. as. cibū non confectū r legutio: hinc per translationem
vozare capitur pro auide sūdere: vnde vozaces gulofit: et vo
racitas gulofitas. cōpositū est deuoro: de quo supra.

Vozago. pe. pic. barabuz; dicit qd in eam cadentia non emergat
sed deuozari videantur.

Vozex. vide in dictione vertex.

Voueo. es. ui. tum. deo aliquid scite pmitto. Lini. In re trepida
duodecim vouit salios sanaq; pallori r pallioxi. huius com
positum est: deuoueo quod est destino. vnde r deuotum de
stinatum Clar. Tu deuoto tibi aio. ytere.

Votum pmissio facta deo. Sed qd ea valde desideramus que
voto adeo poscimus fit vt aliqñ votūz p voluntate r dehide
rio sumat. vñ voti cōpotē dicimus ei qui desiderium suum
affecutus est. Et pro voto succedere. i. pro desiderio.

Votius. a. um. pe. pro. qd ex voto dari promittit. Hora. Pacif
in vñ redditiū votiuū iuēca: votina vba dicimus quibz in
faciēdis votis ytimur: r votinas pces quibus aliqd cū voto
poscimus. Ply. lib. vij. Ludus p salute diui augusti votiuus
Lice. in ver. acti. ij. ludos votiuos appellat quos vouerat.
Diero. votiuū tūc xpianis erat. p noie dei gladio percuti.

Voto. as. a quo fit aliud frequentatiuum votito. as. votituz ve
teres dixerunt quasi voto prohibitum. Plau. Nolo illuz ba
bere causam r votitam. dicere.

Vpupa. auis cristis a capite exētibz galeata ifimo sp. omozas.

V

ante

R

Vrania. pe. co. vna ex musis r apud nos celestis dz. Qui. li. v. fa.
Excipit vranie fecē silētia cuncte oupepo enim celum dz.
qd viros eruditos i celū tollit vranos vō dz: qñ ozanos vt in
quit Amb. lib. hexa. ab opoz qd fit vñ paruum r minime
densum vt est aqua r terra.

Vrbs oppidiū muro cinctum ab vrno aratri curuatura. qd anti
qui iūctis bobz tauro r vacca etrusco ritu i odēdis vrbbus
iteriore aratro circūgebāt sulcū itra quē vrbe edificarent:
hoc faciēbāt religionis cā die aspūcato: vt vrbs fossa muro
qz munita eēt r locū vñ terrā fodissent vocabāt Virg. lib. iij.
Apta dies legif qd menia signet aratro. qdā ab ozbe vrbez ap
pellatā putāt qd sulcus in ozbe duceret: nā ciuitates antiq in
ozbe fiebāt: et ppe Roma vrbs oca ē p antonomastā cū cete
ra dicant oppida. Est at vrbs menia ipsa Virg. Vrbs anti
q fuit tyrij tenere coloni. cartbago. Luitas coloni qd ciues
dñr apul. qd ois ciuitas approbavit. Sed confundunt qñqz
qd vrbs p ciuitate ponat. Vir. iuadit vrbe sonno vnoqz se
pultā: r ciuitas p vrbe Sen. cūz pleraqz ciuitates viderim
treg motu fundit collapsas. ab vrbe fit suburbū r suburba
niū. Urban? r vrbicus. sic ab oppido oppidan? r oppidicus.

Vrbicula vimi. pua vrbs qd citadellā vulgo appellant.

Vrbicus. a. um. qd ad vrbe pñet: sic rulticus. a. um. qd ad rus
Bel. Si qd at possit remediū eē: vt ne tā assidue uomus ro
me arderēt: venū bele dedis; res rulticas r vrbicas emisse
Sue. i Aug. vt feratiorē habiliorēq; anone vrbice redderet

Vrbanus. a. um. idē qd vrbicus: vt vrbani mores: vrbana cu
ria. Aliqñ vrbanus dicitur cultus disertus facetus: hoc ē qd in
vñ r sono r vñ ppiū quēdā p se fert vrbis gustū: r sum
ptam ex cōuersatioe doctoz tacitā eruditioē. Et differt a di
caci. qd dicax ē cuius sermo cū risu aliqñ incessu. Jo demo

stherē vrbani fuisse dicitur dicacē negant. Quēadmodū at v
banū r dicacē hoīem dicimus: ita vrbani r dicacē sermonē
Unde Urbanitas r dicacitas tam de oratione qd de hoīe di
citur Ab vrbannus fit suburbannus r ante vrbannus.

Vrbannim: idem qd vrbane: hoc est modeste eleganter. Pom
po. Ego rulticam tangam: vrbannim nescio.

Vrceus: vt Paul. iurecō. ait est vas quo aqua in vrnā infundi
tur: cuius diminutiuum est vrceolus.

Vrgeo. es. si cogo pmo impello. Virg. Ima soluunt latera atq;
oculos stupor vrget iertes. Et vrgerē infistere. Lucil. Ede
hostiuz gnato vrgerē instant perimus. Item Legere. Virg.
Qui saxo spatq; ingenti pōdere teste vrgerent. Itē Accele
rare vt apud eundem Ceste tegens tibi quaz noctes festina
dieq; vrgebam r tela curas: curas solabar aniles.

Vri: boues agrestes quos vulgus bubalos vocat: feri sunt et
velocitate excellentes: cornua taurinis filia vt auctor est So
li. capacissima sunt adeo vt imensis vicē pbeant poculozū.
Quin etiā Albertus magnus. li. xxiij. de animalibus scribit tan
tam esse vris in cornibus vastitatem ac robur vt hominem
cum equo ventilent. In germania peculiariter gignuntur: vt
Lesa. r Ply. testantur. Dicti vri a vrotōp opēov. i. a moy
tibz qz in montibus esse consueverunt.

Vrina. a greco oupeo meio: a quo oupoor vrinā dicunt. latini
lotiū a supino lotū. Lo. tñ syllaba: pter nām primitiuū corri
piē. Neq; solū p excremento potius: sed et pgenitali sperma
te accipi solet. Ply. li. viij. Jacōtines asine vterus genitalem
vrinam reddi ni cogaf i cursum verberibus a coitu.

Vrino. as. siue vrinor: pe. p. qd est in aquaz emergi: r natando
emergere. Nā r vrui ita flexū deoz sum ē: vt redeat sursum
Urinare vocis: qñ ad similitudinē vrui nare. inatate. Ply. lib.
xi. Eadez est cā qz sub aqua diu ranē r phocē vrinent. Hinc
Urinatores apud Clar. Qui in aquā mergunt. Callistratus
Iurecon. appellat eos qui merces e mari extrahunt nauigiū
grā iactatas. Dic fit cōpositū inurino. Col. li. ix. Lacus pisci
nag; fiant vt sint quibus inurinare possunt aues.

Vrina. pprie vas aquarium: quod in aqua haurienda vrinat. i.
mergit atq; emergitur. Cuius diminutiuum est vrnula.

Vrnarium. mēsa qdrata: qd vrnas cū aq; postas tibi potissimuz
hēt i culina. hoc apō nos plirimi marmozēū faciūt forami
ne p qd aq; effluit relicto: ac sup id escaria vasa epulis vncta
p ancillas lauant. ē r vrnariū balnei ab vrnā vase a quario.

Vro. is. ussi. usū. ardeo. quod r de frigore dz. Nā r frigus vrit
Luc. Vrebant montana nives. Virg. Aut bozē penetrabile
frigus adurat. Per trāsfationem ponitur p cruciari. Virg.
Urit atrox iuno. Huius cōposita sūt aduro qd est circūuro.
Virg. Rapidi ne potētia solis acrior. Aut bozē penetrabile
frigus adurat. Deuro. Eruro. Lōburo. Peruro. valde vro a
quo puina. iniuro qd est adhibito igni fingo.

Vredo. morbus herbaz fructū arborūq; qd in vitibus et carbū
culus dz r in ceteris rubigo lata plantas arborēsq; adurēs;
interdum vredo significat incendiū ac pruritū. Ply. deurti
ca pifce hoc tractū vredinem excitat.

Vropygiū. r Oropygiū ē angusta r vltima spine pars siue vt
Jul. pol. inqt sphōdīl fūus podici eminetis: qñ terminus py
ge siue finis vertebrę. grece oupo τσ υτοy. Arist. li. vlti. de
pudus aialū: vt caudā qdrupedū vult eē ita volucru vropy
giū r earū dūtarat qd scissas alas hnt. oropygiū ita datū vo
lucibus ad dirigēdos volat? quēadmodū nauigiūz temōes

Vrfus. aial feza: a quo sūt diminua. vr sulus. vrfellus r vrficulus
r adiectiuū. vrfinus. a. um. qd ē exurfo: vt Laro vrfina.

Vrfa. fe. ab vrfus. est r lydas celeste figuram hñs siles plaustri
Un antiq grecozū amara: hoc ē plaustrū dixerūt: nñ quoq;
a bobus iunctis septētriones appellatūt. i. a. vij. stellas ex qui
bus qñ iuncti triones figurantur. Sunt at oue vrf: maioz r
minoz quas grece α κ τ ο υ ζ vocant de quibus alibi.

Vrtica genus herbę ab vredo qd eius folia tacta acerrime vāt
Quo et noie dicitur est piscis: quidā qd vredinē tactu exciter
Lōstaf si eqne marē nō admittat: r vrtica infrices nā liben
ter cotū pati. Scribūt pphica vrticam in cibus coctā vñlisi.

mam esse lyeni: ventris duricie: articularibus et podagricis morbis arterie tussi ventris distillationi stomacho. Pectus preterea purgare vrinam eicere: sanguine narium sistere: calculos ripere: vnam repimere: grece at akα ληφη virtica dz. Vruū aratri curuatura, a quo vruo, as. quod ē aratro definitio.

U ante S

Vsa cū accētū in pe. latine eēntia siue substātia dz: Aug. in dial. Vsa est proprie et principali dca q̄ neq̄ in subiecto neq̄ de subiecto fiḡatur: vt ē hic hō vel hic equus. Scdz dñr vsq̄ genus et spēs. i. aīal: et hō. q̄ solē idicēt primā: vt si q̄s nolūt vel nesciat dicere Socrate dicat aīal vel boīem. i. genus vel spēs quibus dictis quid sit Socrates agnoscat.

Vitor. pe. cor. frequēter vtor. A quo vīstatus vīstatio. tissim⁹. Vīspiam: pro vsq̄: et in loco ad locum significat Teren. in adel. Aut vīspiam ceciderit.

Vīq̄ alicubi: q̄si vno quouis loco: a quo nūq̄ nullibi.

Vīq̄ mō p̄positio ē significās cōtinuatiōez et sine actus puta loci t̄pis et h̄mōi: vt vsq̄ ad diem dñicum tecum futurus sum. Vīq̄. Vīq̄ sub extremum bzumē intractabilis imber. Tibul. Vera cano sic vsq̄ sacras innoxia laurus vefcar et eternum sit mihi virginitas. Sed cū noibus p̄p̄is locorum vel domus rus militia iungitur simplicem actm requirit: vt vsq̄ rus p̄pero. Q̄iq̄ additur ad Li. p̄ociotaro Vīq̄ ad nūmantia misit. Lū alijs vō iungimus ad vel i: vt vado vsq̄ in hispaniam vado vsq̄ ad padū. Interdū ē de loco ē. Ter. in eu. Ex ethiopia ē vsq̄ bec. Q̄iq̄ aduerbiū ē fiḡans diu aut multum aut p̄pe. idē i. adel. Et besipbo me pugnis miserum et istam psaltria vsq̄ occidit. i. p̄pe vel vebemēter occidit. Nā occidere ad cedē veteres referebā. Aliq̄n fiḡt assidue p̄feneranter. Lic. Loantū. Mibi curē vsq̄ erit qd agas. Vir. li. vi. Nec vidisse semel satis est iuuat vsq̄ morari.

Vīq̄quo q̄si ad vniū aliqd̄ t̄ps vel locus: vt vsq̄quo ebria eris.

Vīq̄q̄q̄: pass. m. assidue sp̄: quasi in vnoquoq̄ loco: siue in vno quoq̄ tempore. Li. Treba. Vīq̄quaq̄ sapere oportet.

Vīq̄ eo et vsq̄ adeo. i. intātus. Li. vsq̄ eo vt ego miserer eius Aug. vsq̄ adeo inter fremētes p̄māst̄ itrepid⁹ et iter lapidū fuit cruciānta securus vt crudelitate iudeoz fidēnt arguēt.

Vīq̄z aī hac. i. aīq̄ sic exponit Do. Ibi iūgnit̄ ouē p̄p̄ones sed vna ē velut aduerbiū. nllā enī p̄p̄o p̄p̄oni iungi sepatim pōt Sed vsq̄z et̄smōi ē: vt sine aliq̄ p̄p̄one raro inueniat. Terē. in an. Utātus in speatq̄z in timore vsq̄z aī hac artētus fuit.

Vīus ipse vtēdi actus. Vir. Nā neq̄ erat coris vsus interdum cōsuetudo: Quinti. Mulierē cū q̄ lōgus illi fuerat vsus interdū opus et exercitiū. Vir. li. viij. Arma acri facūda viro nūc viribus vsus nūc manibus rapidis. Interdū fructus et vtilitas. Apul. Lum. id ex vsu meo non eēt. Dinc vtilis et vtilitas

Vīura. vsus dz. Sene. Si mihi vniū dieculē vsuram p̄mississet vñ et pecunia q̄ in fenore sorti accedit vsura dz: q̄si ex vsu acquirat. Hāc Uar. ipendū vocat q̄ inter se iungat vnumq̄z fiat q̄si cōpendium. Sido. apollinaris posteriora vocat: q̄n q̄ genus agitant et in vsuras extendunt vident̄ aggregare posteriora p̄ioribus et ortis outura onectere. Ob id greci τοκοc vocant eas quasi partus posteritatem.

Vīurarius. a. um. ex quo capitur vsus. Plau. in am. Alcumenā vrozem cepit vsurariam.

Vīurarius dicitur ille cuius est vsus qui rei vsum capit.

Vīu venit. i. accidit. Li. m. Lato. Nā si id culpa senectutis accideret eadē mihi vsu venirent oīa reliquis maioribus natu.

Vīu. Id enī frequēter vsu venit vt mali bonis p̄ferātur.

Vīucapio. is duo verba vident̄: vñ vsucapio siue vsucapio. onis. q̄ ē abusa acq̄sio vel adiectio dñij p̄ cōtinuatiōē possessionis t̄pis lōge diffinit: vt puer. xxx. aut. xl. an. si res immobilis sit quā possidemus. Triū annoz si nobilis. Recetiores p̄mā illā p̄scriptōez: hanc vō vsucapionē vocāt. Ita enī dicit vsucapio sicut pignori capio. Lato. Hec pignori capio ad gē militare scā est: qd es tribuno erario miles accipere debeat. Pau. Qui. alienā rē mortis cā traditā vsu cepit: nō ab eo vt accepisse cuius res fuisset s̄ ab eo qui vsucapionis p̄stitisset.

Vīusfructus dicitur cū res aliq̄ nō nra ē: s̄ p̄inde ex ea fructum atq̄ vtilitatē capimus ac si nostra eēt. Diffiniturq̄ ab Vīp. q̄ sit ius alienis rebus vtēdi fruediq̄ salua rerū substantia.

Vīurpare est in frequēti vsu dz: et h̄ siue factis siue v̄bis fiat. Lol. li. ij. Nā illud qd in q̄busdā puincis vsurpar: vt conibus illiget ingū sere repudiātū ē ab oībus. Li. qd sp̄ vsurpamus in orōnib⁹ dictis ac factis minimis ac maxis cū h̄ oecē dicimus: illud nō oecē. Jḡit vsurpare est frequēter dicē: seu frequēter facē. Amb. lib. hexa. p̄ solere posuit: Jpm mūdū sp̄ fuisse et fore Ari. vsurpar dicit̄ iuriscōsulti vsurpar p̄ p̄er ius vt vtunt. Sel. li. ij. Mutis iuriscōsulti dicit̄ solitum legi nō eē vsurpatā mulierē q̄ cū cōlōdis ianua. apud virū cā matrimonij esse cepit̄ aī oīē. iij. p̄ legdas ianuaris sequentes vsurpatū eēt nō posse ipleri triū h̄mōi qd abesse a viro vsurpandi cā ex. rii. tabulis debere. q̄n tertie noctis posterioris sex horē alterius anni eēt q̄ inciperent ex calendaris.

Vīulo. as. pe. cor. ab vro fit. Paca. Ludenti ferro crines vsulare. Livi. Pauci semistulati venere in potestatem.

Vīstrina. pe. pro. locus in quo metalla candescunt vt laborentur Ply. In vīstrina ter ficantur ita vt tozeant carbone puro ac totiens vino restinguantur albo.

Vīstrigo. pe. pro. vredo dicitur. Amb. lib. hexa. Non desinit esse triticum: si aut vīstrigine aduratur: aut umbre madidetur.

U ante T

Vt coniunctio. cātina: vt dedi tibi libz vt legeres. i. pp̄ hāc cām Li. Lētū. nō illi qdē vt mihi stomachum facerēt. Interdum Adiuctua ē. Plau. Is mihi suavit vt ad te irem. Interdum elegantie cā ponit. Li. Inuitus feci vt. L. flaminis de senatu eicerē. Nihil enī fiḡt nisi inuitus feci. Interdū ponit pro. q̄ Ter. Nihil do vt ēt impuratus ille me irrideat. Interdū est aduerbiū tēponis. et fiḡt statim postq̄: ex quo primū: Virgī. Ut regē equeum crudeli vulnere vidi. Jdes. Turnus vt in fractos aduerso Marte Latinos. Interdū aduerbiū qualitatis et fiḡt quo mō. Virg. Ut vidi vt perij vt me malis abstulit error. i. statim postq̄ vidi. siue q̄primū vidi: quo perij. vñ amē cos interrogamus. vt vales. i. quō vales? Sigt̄ ēt qlitatem certam et incertam. Ter. in adel. Nō me hāc rē vt erat gesta p̄i indicasse quasi dicit quoquo mō. vñ male. aliq̄n admirācis. Plau. in ru. Ut in ocellis hilaritudo ē. Et illud. Ut nūc fluctuat mare. i. q̄tum siue quo mō. Aliq̄n similitudinis. idem. Ut imbrices fluunt oculi. i. sicut. q̄iq̄z ei postponit ita. Li. li. de ora. Ut q̄sq̄ optie grece sciret: ita esse neq̄simū. Vbi notādū q̄ licet qdā p̄ceperit in hac iunctura ita et vt semper rīdere gradus. Quid. tñ li. hero. dixit. Ut serus ē multoq̄z snis truculentior enris spectasset siccis vulnera nra genis. nō enīz siccoribus dixit. Donitur nōnūq̄z p̄ vt pote. i. tanq̄. Livi. Sēs vt in ea regioe diuitijs p̄pollēs q̄iq̄z p̄ q̄ppe. Quintil. Nec ignoro quos trāseo. nec vtiq̄z oāno vt q̄ dixerit eē in oibus vtilitatis. aliq̄d iterdū fiḡt ita vt: siue pp̄ qd: vel q̄ pp̄: vt si oīcā quotidie hospites ad me veniūt vticipiā iā stomacha ritātā frequentiam. Jtē ē aduerbiū oprādū et ponit. p̄ vinas Ter. in beau. Ut illū vij deq̄z oēs pdāt. Jtē fiḡt scd̄z q̄ Qui. ril. At vō orator vt ē semp ad dicēdū patus. Li. Qui fino q̄ p̄cepta: q̄ta notitia antiq̄tatis scia iuris auguriū. multe ēt vt in boīe romano lire. Interdū fiḡt q̄rū. Plau. in afi. Ut nī e soztune p̄cedūt libane. Ter. i an. Ego. Postq̄z te emi a paruulo vt semper tibi apud me iusta ac elemens fuerit seruitus scis. Ponit̄ p̄ q̄uis. Plau. Ut isthuc piculū ingēs sit me tñ non terne facit. Qui. ad rufi. Ut desint vires tñ ē laudāda voluntas. p̄ q̄. Vir. Ut te post mīta tuozū funera. p̄ ne nō. Ter. in an. Dies hic mihi vt satis sit vereoz ad agēdū. Jūgīē mō idicatio. Ut sustinui. Nō optatiuo. vt faciā. Nō subiuctiuo Vir. Infandum regina iubes renouare dolozez troianas vt opez et lamentabile regnū eruerit oianat. Ab vt fit vti et ad dendo nā: fit vti nā. sicut sicut. velut veluti. pro vt. i. sicut.

Vtut. come se voglia. Ter. in adel. Inmo. hercle hec queso scire vtut hec facta sunt.

Vtūq̄z nīr. fiḡt quocūq̄z. L. iij. Utūq̄z erit iuuabit tñ rerūz ge.